

การศึกษาโครโมโซมกล้วยพันธุ์พื้นบ้านของภาคเหนือ
CHROMOSOMAL STUDIES OF NORTHERN BANANA
(*Musa* spp.) CULTIVARS

นลินี รุ่งเรืองศรี¹

NALINEE ROONGRUANGSREE

¹คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

อุทัย รุ่งเรืองศรี²

U-TAI ROONGRUANGSREE

²คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้

บทคัดย่อ

การศึกษาจำนวนโครโมโซมจากปลายรากของกล้วยที่ปลูกในภาคเหนือโดยวิธีการต่างๆ พบว่าเทคนิคที่เหมาะสมคือการแยกโปรโตพลาสต์แล้วย้อมด้วยสีGiemsaหรือ สีฟลูออเรสเซนต์ DAPI สามารถระบุกล้วยที่มีจำนวนโครโมโซม 22 แท่ง ได้แก่ กล้วยแดง กล้วยตานี กล้วยแวก(กล้วยบัวสีส้ม) และกล้วยไข่ และกล้วยที่มีโครโมโซม 33 แท่ง ได้แก่ กล้วยหม่น กล้วยป้า กล้วยส้ม กล้วยหักมุกเขียว กล้วยน้ำว้า กล้วยเทพรส(ปลีหาย) กล้วยทิพรส(โทนล้อง) ส่วนเทคนิคฟอยเกินสามารถระบุกล้วยสา และกล้วยเขียวว่ามีโครโมโซม 22 แท่ง ส่วนกล้วยหอมทอง กล้วยนาก กล้วยงาหมู กล้วยเทพรสมีโครโมโซม 33 แท่งโดยวิธีย้อมสีรากแล้วกดสไลด์

ABSTRACT

Chromosome numbers from growing root tips of *Musa* spp. found in Northern Thailand were suitably shown by protoplast isolation technique and staining in Giemsa and fluorochrome, DAPI. Four cultivars, namely 'Kluai Daeng', 'Kluai Tani', 'Kluai Wag', and 'Kluai Khai' had 22 chromosomes while eight local varieties, 'Kluai Mon', 'Kluai Pam', 'Kluai Som', 'Kluai Hukmuk Khieu', 'Kluai Namwa', 'Kluai Tiparot' and 'Kluai Teparod' had 33 chromosomal complement. The Feulgen staining method followed by tissue squashing showed 22 chromosomes from two cultivars, 'Kluai Sa' and 'Kluai Chiang Rai', and 33 chromosomes from 'Kluai Hom Thong', 'Kluai Nak', 'Kluai Nga Moo', and 'Kluai Teparod'.